

UDK 616-089.815
618.19-089.844
COBISS.SR-ID 216890892

ISSN 0350-2899. - Vol. 40, br. 2 (2015), str. 124-126.

TETOVIRANJE KAO UMETNOST U REKONSTRUKCIJI DOJKE

TATTOO AS ART IN BREAST RECONSTRUCTION

Miloš Bogoslović (1), Marko Tasić (2), Dragana Mitrović (3)

(1) DOM ZDRAVLJA DOLJEVAC, SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ODRASLOG STANOVNIŠTVA; (2) FARMACEUTSKI FAKULTET BEOGRAD; (3) ZDRAVSTVENI CENTAR KNJAŽEVAC, SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU PREDŠKOLSKE I ŠKOLSKE DECE SA MEDICINOM SPORTA I SAVETOVALIŠTEM ZA MLADE

Sažetak: Uvod: Tetoviranje bradavice i areole predstavlja dobro uspostavljen korak u estetskoj i rekonstruktivnoj hirurgiji kod žena koje su imale rak. Međutim, plastični hirurzi tehniku umetničkog tetoviranja umnogome mogu da nauče od profesionalnog tattoo majstora, kako bi tetovaža izgledala što realističnije i bila pravo umetničko delo. Cilj rada: Pokazati važnost, mogućnost i uticaj umetnosti tetoviranja bradavice – areola kompleksa, kod žena posle rekonstrukcije dojke. Metoda: Analiza i pregled studija o rekonstrukciji bradavice – areola kompleksa i uticaja na psihosocijalni život žene. Rezultati: Pacijenti sa gubitkom bradavice i areole od raka, ekscizija, traume ili sa urođenim nedostatkom doživljavaju veliku psihološku traumu. U slučaju raka dojke, kompletna rekonstrukcija dojke, nakon mastektomije, predstavlja značajan psihološki faktor kod žena. Rekonstrukcija bradavice može da se uradi na svim vrstama rekonstruisane dojke, u bilo koje vreme, nakon završetka hirurške intervencije. Rekonstrukcija bradavice je najlakša, sa tehničkog aspekta, ali je najvažnija iz estetske perspektive i istinska je umetnost u medicini. Zaključak: Kako su bradavice u centralnom fokusu kada se gleda dojka, rekonstrukcija dojke bradavice – areola kompleksa važna je komponenta za završetak rekonstrukcije dojke. Takođe se pokazalo da je značajan uticaj psihološkog faktora kod žena, u smislu samopouzdanja, u odnosu na one bez bradavica – areola kompleksne rekonstrukcije. Neophodno je da hirurg ima umetničku slobodu u radu i ponekad pomoć tattoo umetnika.

Ključne reči: umetnost, tetovaža, dojka, bradavica.

Summary: Introduction. Tattooing the nipple and areola is a well-established step in aesthetic and reconstructive surgery for women who have had cancer. However, plastic surgeons technique art of tattooing can learn a lot from professional tattoo artists to tattoo look as realistic as possible and it was a work of art. Aim. Show the importance and impact the ability of art of tattooing nipple-areola complex in women after breast reconstruction. Method. Analysis and review of studies on the reconstruction of the nipple-areola complex and the impact on the psychosocial life of the woman. Results. Patients with loss of nipple and areola from cancer excision, trauma or congenital lack of experience great psychological trauma. In the case of breast cancer, the whole breast reconstruction following mastectomy can provide significant psychosocial benefits for women. Reconstruction of the nipple can be done on all types of breast reconstructed at any time after surgery. Reconstruction of the nipple is the easiest from a technical point of view, but the most important from the aesthetic perspective and the true art of medicine. Conclusion: How are warts in the central focus when looking Gojko, breast reconstruction nipple-areola complex is an important component for the completion of breast reconstruction. It is also shown to have great psychological benefit in women compared to those without nipple-areola complex reconstruction. It is essential that the surgeon has the artistic freedom to work and sometimes help tattoo artists.

Key words: art, tattoo, breast, nipple.

UVOD

Skulpture ženskih figura sa izraženim ili visoko preteranim grudima vekovima unazad bile su predmet posmatranja i izučavanja.

Tipičan primer je tzv. Venera Villendorf, jedna od mnogih paleolit Venus figurina, sa velikim bokovima i grudima. Artefakti poput ženskih statua sa grudima zabeleženi su još od 15000 p.

Adresa autora: Miloš Bogoslović, Ul. Romanijska 15/31, 18000 Niš, Srbija.

E-mail: milosbogoslovic@gmail.com

Rad primljen: 22. 10. 2014. Rad prihvaćen: 1. 6. 2015. Elektronska verzija objavljena: 21. 8. 2015.

www.tmg.org.rs

n. e. pa sve do kasne antike, širom Evrope, Severne Afrike i Bliskog istoka. Mnoge žene koje predstavljaju božanstva ljubavi i plodnosti povezane su sa grudima i majčinskim mlekom [1]. Mnogim poznatim umetnicima su žene sa prirodnim oblinama, kako vekovima unazad, tako i danas, bile muze u umetničkom stvaralaštvu. Dojke i doživljaj sopstvenog tela kod žena neprestano se prožimaju kroz psihosocijalni aspekt života.

Rak dojke je najčešći zloćudni tumor kod žena u Srbiji. Svake godine oko 4000 žena oboli, a 1600 umre od ove bolesti. Jedna od osam žena tokom svog života oboli od raka dojke [2].

Rekonstrukcija dojke smatra se delom lečenja raka dojke kada je potrebna mastektomija. Tehnike kojima se danas raspolaže omogućavaju rekonstrukciju dojke u skoro svim slučajevima.

Postoje različite tehnike rekonstrukcije dojke i areola – bradavica kompleksa, promovisane od strane različitih autora. Beker je bio prvi hirurg koji je, u proces rekonstrukcije, uveo tehniku tetoviranja za areola – bradavice kompleks, 1986. godine [3]. Trenutno, medicinska oprema koja se koristi u svrhu tetoviranja sve više je prisutna i visokog je kvaliteta, a nudi i jače tonove i nijanse pigmenta kako bi se što približnije oslikala i dočarala prirodna bradavica sa areolom.

Tehnike rekonstrukcije značajno su evoluirale tokom godina, od jednostavnih, do tetoviranja tehnološki naprednijih, mada retko dostupnih, tkiva inženjering. Današnje tehnike su u stanju da obezbede dugotrajnu i zadovoljavajuću rekonstrukciju minimalnog morbiditeta [4].

Mnogi tattoo majstori su popularani među ženama koje su preživele rak dojki. Oni nude standardne tetovaže, ali i one posebne, kod kojih naročito dolazi do izražaja njihov umetnički duh na polju iscrtavanja areola i bradavica nakon rekonstrukcije dojke.

CILJ RADA

Prikazati značaj, mogućnost i uticaj umetnosti tetoviranja areola – bradavice kompleksa kod žena, nakon rekonstrukcije dojke.

METOD

Analiza i uvid u studije o rekonstrukciji areola – bradavice kompleksa, kao i uticaj na psihosocijalni život žene.

REZULTATI

Estetika nije jedina dimenzija plastične hirurgije, kada se govori o rekonstrukciji dojke, kojoj uvek prethodi veoma teška bolest. Rak dojke je najčešći zloćudni tumor kod žena. Nakon završenog lečenja, koje podrazumeva mastektomiju, zračnu i hemoterapiju, pa sve do operativnog zahvata, u kome se rekonstruiše dojka, ove pacijentkinje pate od depresivnih i neurotičnih epizoda. Rekonstrukcijom se nadomešćuje dojka odstranjena prilikom mastektomije. Hirurg rekonstruiše oblik, veličinu i osnovne konture dojke, a krajnji cilj je postizanje maksimalne sličnosti sa neoperisanom dojkom.

Pri rekonstrukciji, vodi se računa o veličini i obliku druge dojke i, naravno, zahtevima i očekivanjima pacijentkinje. Podrazumeva se da je primarni kriterijum stadijum bolesti.

Rekonstrukcija bradavice se preporučuje kao finalni korak u procesu rekonstrukcije, kada je bradavica uklonjena nakon potpune ili delimične mastektomije. Postoje mnoge tehnike u plastičnoj hirurgiji koje se koriste za vraćanje izgleda bradavice.

Iz istorijske perspektive, izvršene su mnoge tehnike rekonstrukcije bradavice, uključujući kalem iz kontra bočne bradavice, kompozitni graft ili tkiva ušne školjke, lokalnih režnjeva [5, 6]. Alternativa hirurški rekonstruisane bradavice može biti i upotreba silikonsko protetskih bradavica [7, 8]. Zajedničko za sve ove tehnike je postoperativni gubitak zapremine koje se javlja u rekonstruisanoj bradavici [9]. Tehnika rekonstrukcije bradavice je kao origami – površina kože 2-D je oblikovana u 3-D strukturu. Tetoviranje je veoma efikasna metoda koja daje približnu prirodnost, ženama nadomešćuje duševni mir i pruža osećaj zadovoljstva izgledom svoga tela (slika 1).

DISKUSIJA

Optimalna tehnika rekonstrukcije bradavice mora biti jednostavna, pouzdana i neophodno je da proizvede bradavice koje pokazuju stabilnu projekciju [10, 11]. Umesto korišćenja tkiva za novu bradavicu, neke žene biraju da imaju tetovažu na delu rekonstruisane dojke. Neke žene odluče da imaju zvezdu, srce, ili drugu značajnu sliku istetoviranu na rekonstruisanim grudima umesto bradavice [12].

Slika 1. Primer tetovaže bradavice i areole (preuzeto s interneta).

Image 1. Example of nipple-areola tattoo (Downloaded from internet)

Najrealniji rezultati se često postižu 3-D tetovažom bradavica, koje su u osnovi prave tetovaže koje koriste oscilovanja igle obložene pigmentom. Iglom se ubacuje pigment u kožu. Ovaj pristup u suštini stvara „sliku” bradavice i nema fizičku dimenziju, ali može da izgleda veoma realno. Tattoo majstor može da koristi širok spektar boja, 3-D tetovaže su stalne i obično ne blede. 3-D tetoviranje bradavica može da se koristi za kreiranje nove bradavice ili oboji prethodno zdravu bradavicu izbledele ili nepoželjne boje [12].

Mnoge žene se odluče na tetoviranje bradavica kako bi izbegle ponovnu hiruršku rekonstrukciju.

Stručnjaci sada kažu da plastični hirurzi, koji obično stvaraju tetovaže, mogu da nauče nešto od profesionalnih tattoo umetnika da bi tetovaže izgledale što realnije.

ZAKLJUČAK

Umetnost rekonstrukcije dojke, bilo sa implantatima ili tkivima, dovela je do

poboljšanja kvaliteta života vraćanjem pacijentima osećaj zadovoljstva telesnim izgledom. To ne ometa tretman raka i mogućeg recidiva. Tetoviranje bradavice – areola kompleksa, spada u grupu umetnosti, to je tehnika, dar, kreativnost velikom umetnik hirur, tattoo majstor, stvara veliko delo donoseći pacijentima pre svega mentalnu rehabilitaciju nakon pobede opake bolesti.

LITERATURA

1. Bhatti MA, Berry RB. Nipple-areola reconstruction by tattooing and nipple sharing. *Br J Plast Surg*.1997; 50: 331-4.
2. Ministarstvo zdravlja republike Srbije. Nacionalni program za prevenciju raka dojke 2014. godina.
3. Becker H. The use of intradermal tattoo to enhance the final result of nipple-areola reconstruction. *Plast Reconstr Surg* 1986; 77: 673-6.
4. Cao YL, Lach E, Kim TH, et al. Tissue-engineered nipple reconstruction. *Plast Reconstr Surg* 1998; 102: 2293-8.
5. Tanabe HY, Tai Y, Kiyokawa K, Yamauchi T. Nipple-areola reconstruction with a dermal-fat flap and rolled auricular cartilage. *Plast Reconstr Surg*. 1997; 100: 431-8.
6. Banducci DR, Le TK, Hughes KC. Long-term follow-up of a modified Anton-Hartrampf nipple reconstruction. *Ann Plast Surg*. 1999; 43: 467-9.
7. Wellisch DK, Schain WS, Noone RB, Little JW., 3rd The psychological contribution of nipple addition in breast reconstruction. *Plast Reconstr Surg*. 1987; 80: 699-704.
8. Wong RK, Feldman S, Banducci DR. A modification of the Anton-Hartrampf star flap using pre-reconstruction tattooing. *Perspect Plast Surg*. 1993; 7: 137.
9. Bhatti MA, Berry RB. Nipple-areola reconstruction by tattooing and nipple sharing. *Br J Plast Surg*.1997; 50: 331-4.
10. Few JW, Marcus JR, Casas LA, Aitken ME, Redding J. Long-term predictable nipple projection following reconstruction. *Plast Reconstr Surg*. 1999; 104: 1321-4.
11. Hammond DC, Khuthaila D, Kim J. The skate flap purse-string technique for nipple-areola complex reconstruction. *Plast Reconstr Surg*. 2007; 120: 399-406.
12. Little JW. Nipple-areolar reconstruction. In: Cohen M, editor. *Mastery of Plastic and Reconstructive Surgery*. Vol. 2. Boston: Little, Brown; 1994. Wellisch DK, Schain WS, Noone R B, Little JW 3rd The psychological contribution of nipple addition in breast reconstruction *Plast Reconstr Surg* 1987; 80: 699-704.

